

**Siunnersuut uunga: Pinngitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsaasarneq pillugu
Inatsisartut Inatsisaat nr. xx, xx.xxx 2018-imeersoq.**
(*Peqqissutsimut, Isumaginninnermut, Inatsisinillu atortitsinnermut Naalakkersuisoq*)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip pingajussaaneerpeqarneranut

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik makku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunâjik, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Stine Egede, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokratit
Inatsisartunut ilaasortaq Malene Vahl Rasmussen, Demokratit
Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqa Samuelson, Inuit Ataqtigiit

Siunnersuutip ulloq 22. maj 2019-imi aappassaaneerpeqarnerata kingorna inaarutaasumik pingajussaaniinnginnerani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut innersuuteqqinneqarpoq.

1. Siunnersuutip Inatsisartuni aappassaaneerpeqarnera

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut atatillugu piffinni piginnaasat qanoq atorneqartarnerisa pingaaruteqartiginerat, matumani, katsorsartinnissamut neqeroorutit kiisalu katsorsaariaatsit siunnersuummi ilusimisuq iluseqartumi ataatsimiititaliap isumaa malillugu ilanngunneqarsimanersut ataatsimiititaliamit nalilersorneqartussanngortinneqarput.

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu ulloq 28. maj 2019 Peqqissutsimut, Isumaginninnermut, Inatsisinillu atortitsinnermut Naalakkersuisoq siunersiorpaa. Naalakkersuisup oqaaseqaataasa allaffiat ilanngussaq **1-tut ilanngunneqarpoq.**

Ulloq 28. maj ataatsimiinnermi Naalakkersuinikkut isummanik eqqartuisoqarpoq. Pinngitsuuisinnaajunnaarnermut katsorsaanermi nukiit namminersortut allat sapinngisaq tamaat ilanngullugit atorneqartarnissaat ataatsimiititaliap tungaaniit naqissuserneqarpoq. Isumaliutissiissutip aappassanneerneqarnerani siunnersiuinermilu ataatsimiititaliap isumai oqaatigineqartut Naalakkersuisumit ersarissarneqarlutik sulissutigineqassasut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Tamanna allannguutissatut siunnersuummi piviusunnngortinneqassanersoq ataatsimiititaliamit inaarutaasumik aalajangiunneqanngilaq, Naalakkersuisorli tamatuma eqqarsaatiginissaanut qinnuigineqarpoq.

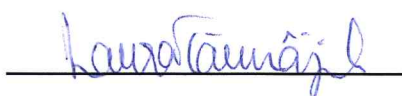
Pinngitsuuisinnaajunnaarnermut katsorsaanermi suliniutit ersarissut suli pisariaqartinneqarneqarput sulilu ukiuni aggersuni pisariaqartinneqassallutik, taamaattumillu siunnersuut ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarpoq peqatigisaanilli katsorsaanermut suliniutit aamma katsorsartinnissamut neqeroorutit atorneqartarneri qulakkeerneqanngillat, taamaattumik inuttut inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit tamanna isornarluinnarpoq. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu katsorsaanerup sunniutaa katsorssaanerullu pissarsiaqaataanera pillugit annertuunik piumasaqaateqartoqassaaq.

Atornerluisuunermut katsorsaanermik neqerooruteqartartut namminersortut sapinngisamik annertunerpaamik suleqatigineqassasut ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq. Inatsisitigut naapertuuttoqannginnerata malitsigisaanik taamak pisoqanngippat, tamanna pillugu immikkut maleruagassiornissamik pisariaqartitsisoqarsorinarpoq.

3. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisinnaanerata ammaffigalugu naalakkersuinikkullu oqariartuutit akuersaarlugit ataatsimiititaliamit siunnersuummut isumaliutissiissummi saqqummiunneqartut innersuussutigalugit siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu oqaatigineqartunut paasinnilluni siunnersuut inaarutaasumik ataatsimiititaliap pingajussaaniigassanngortippaa.

Laura Táunâjik
Siulittaasoq

Stine Egede
Siulittaasup tullia

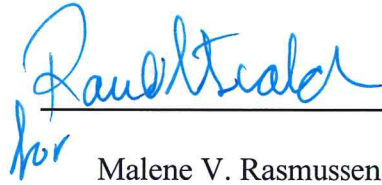

Karl Kristian Kruse

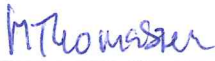

Nivi Olsen

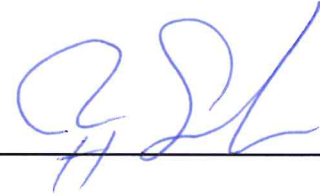

Malene V. Rasmussen

Mikivuk Thomassen

Aqqa Samuelsen

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

Aallarniut:

Nunatsinni aanngajaarniutunik atonerluisunik katsorsaaneq pillugu isumaqatigiissuteqarnissaq annertummat pisiortortarnermut kaajallaasitaq naapertorlugu neqeroorusiortitsisoqassaaq. Kaajallaasitaq siunertaani allassimavoq suliffeqarfiit pisortanik isumaqatigiissuteqarnissamut tamarmik assigiimmik periarfissaqarnissaat qulakkeerneqassasoq, taamatuttaaq pisortat suliffeqarfiutaat pisinermi akigititat pitsaassuserlu eqqarsaatigalugit annertuumik ingerlatsinerup iluaqtissartaannik atorluanaanissaannik ikiorneqassasut.

Malittarisassat taamaalillutik sapinngisamik annerpaamik erseqqinnerusumik, pisariinnerusumik eqaatsumillu ingerlatsinissamut aamma pisiniartup (Namminersorlutik Oqartussat) pisiortorfiullu akornanni nuussinermut aningaasartuutit sapinngisamik annikinnerpaatitsinissamut iluaqutaassapput. Neqeroortitsisarnermut malittarisassat taamaalillutik akileraarutigineqarsimasut sapinngisamik pitsaanerpaamik atorneqarnissaannik qulakkeerinissapput, tamatumani namminersortut neqerooruteqartut, ataatsimoorlutik kisimiillutilluunniit neqeroortitsinermi piffissami pineqartumi suliassamut neqeroorsinnaasut, akornanni unammillersitsisoqartarmat.

1. Katsorsaavimmik allanillu pinngitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsaasartunik namminersortunik suleqateqarneq.

a. *Pinngitsuuisinnaajunnartarneq pillugu ilisimasaqarfiup Allorfiup suliffeqarfik namminersortoq Katsorsaavimmik suleqateqarnera sunik tunngaveqarpa aammalu pitsaassutsimut piumasaqaatit katsorsaasartut allat piginngisaat Katsorsaaviup naammassisimavai?*

- 2017-imi aprilimi atonerluisunik katsorsaasarnermik suliassaq siullermeerluni neqeroortitsissutigineqarpoq. Katsorsaasartut namminersortut amerlanerusut neqeroornissamut periarfissinniarlugit neqeroortitsineq qulingiluanut aggulunneqarpoq.
- Neqeroortitsinermi allassimavoq akigititaq pitsaassuserlu pitsaanerpaat toqqarneqassasut. Neqerooruteqartartut assigiinngitsunik katsorsaariaasillit inissaqartinniarlugit akigititaq 50 %-imik naleqartinneqarpoq pitsaassuserlu 50 %-imik naleqartinneqarluni.
- Neqeroortitsinermi neqeroorutit 21-t tiguneqarput. Neqerooruteqartut tamarmik katsorsaariaatsit Minnesota/ CENAPS tunngavigalugit neqerooruteqarput (CENAPS tassaavoq Minnesota tunngavigalugu ineriartortitaq, tamatumani naleqartitat assigiipput). Taamaattumik

neqerooruteqartumik toqqaanermi akigititaq taamaallaat aalajangii-suulerpoq.

b. *Pitsaassuseq (katsorsartissimasut atonerluisunngoqqinnginnissaannik paa-sinninneq) akillu ataqatigiinnerat Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarne-qarpa?*

- Pinngitsuuisinnaannginnermik katsorsaasarneq pillugu inatsimmi siunertarineqarpoq akimut pitsaanerpaamik Naalakkersuisut innuttaasunut sunniuteqarluarnerpaamik katsorsartinnissamut neqerooruteqar-sinnaanissaat.
- 2017-imi neqeroortitsinermi assigiinngitsunik ilinniagallit (ass. tarnip pissusiinik ilisimasallit, DAC-mik ilinniagallit) neqeroornissamut periarfissinneqarput, aamma katsorsaariaatsit assigiinngitsorpasuit atorneqarnersaapput, tamatumani iluaqutaasarnersa uppersarneqar-nissaat taamaallaat piumasaqaataavoq. Ilisimatusarneq imaluunniit katsorsaanermi 'suleriutsinik pitsaanerpaanik' misissuinerit tunnga-vigalugit iluaqutaanersut nalilerneqartarput. Neqerooruteqartut tamarmik katsorsaasarnerep iluaqutaanera pillugu paasissutissanik saqqummius-sinnaasimangillat. Taamaattumik 2017-imi neqeroortitsinermi 'pitsaassutsimut' piumasaqaataavoq katsorsaariaaseq neqeroortigine-qartoq iluaqutaaneranik uppersarneqarsinnaanersoq. Siunertarine-qarpoq piumasaqaat taanna aamma 2019-imi neqeroortitsinermi atorneqassasoq.
- Inatsisissatut siunnersuummi pingaarutilik tassaavoq katsorsaanermit uppersaasiornissamut piumasaqaat. Tassa katsorsaasut tamarmik katsorsaanerup ingerlanerani piffissani assigiinngitsuni nuna tamakkerlugu aanngajaarniutit pillugit nalunaarsuiffimmuut nalunaartas-sapput. Tamatumani anguniagaavoq eqimattani assigiinngitsuni (utoqqaat/inuusuttut, angutit/arnat, imigassamik/ikiaroomartumik/ aanngajaarniutinik arlalinnik atuisut assigisaallu) katsorsaanerup sunniutaata katsorsaariaatsinut atorneqartunut aamma kikkut katsorsaanerannut tunngatillugu sanillersuussinnaanissaq. Paasissu-tissat taamaattut katsorsaanermit neqeroortigineqartut pitsaassusaan-nik qulakkeerinninnissamut periarfissiissapput.

c. *Katsorsaavik suliariumannittussarsiuussinermi ajugaammat allallu ajugaan-gimmata, Kalaallit Nunaanni katsorsaasunik katsorsaanermillu neqeroor-titsinermit namminersortunik Allorfik suleqateqannginnera peqquteqarpa?*

- Allorfiup Katsorsaavik Nuuk toqqaannartumik suleqatigaa qaammatik-kaartumillu isumaqatigiissutinut tunngatillugu suleqatigiinneq pillugu malittarinninnerusumik ataatsimeeqatigisarlugu.
- Siammasissumik suleqateqarnissaq Allorfiup politikianut ilaavoq. Allorfik aamma ullumikkut katsorsaasunik allanik soorlu kommunimi,

ilaqutariit illuanni, pinerluttunik isumaginnittoqarfimmi aamma Kofoeds Skolemi atorfeqartunik suleqateqarpoq.

- d. *Akigititaasup iluani sullissisinnaallutik uppersaammik piunasaqaataasumik naammassinnissinnaappata Allorfiup namminersortunik naligiimmik suleqateqarsinnaanera Naalackersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarpa?*
- Neqerooruteqartartut tamarmik assigiimmik periarfissaqarnissaat imminnullu unammillersinnaanissaat qulakkeerniarlugu Namminersortunik Oqartussat neqeroorutitsineri tamarmik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik suleqatigalugu pisarput. Akimut pitsaanerpaamut neqeroorutip pitsaanerpaap nassaarinnissaa anguniagaasarpoq.
  - Neqeroortitsinerup immikkoortuunik ajugaasoq(sut) Allorfiup isumaqatigiissuteqarfisarpai. 2019-imi ukiakkut neqeroortitsinissami neqeroortitsissutigineqartut amerlineqassapput ukiullu ingerlanerani najukkami katsorsaansamut periarfissiisoqarluni.
  - Allorfiup kissaatigaa neqerooruteqartartut amerlanerusut katsorsaansamut neqerooruteqassasut. Immikkoortumut h-mut akissummi allassimasutut najukkani katsorsaanerni suliassat annikippallaarput. Neqeroortitsineri immikkoortut annikippallaannginnissaat pissutigalugu namminersortumut neqerooruteqartumut aningaasaqarnikkut tunngavissaarutinninnissaat qulakkeerniarlugu neqeroortitsinerit amerlassusaat tamatigut nalilersorneqartassapput.
  - Uppersaasinnaanerup saniatigut neqerooruteqarsinnaasut iluaqutaasumik katsorsaasinnaanertik ilimanarsartariaqarpaat.
  - Katsorsaallaqqissoq inuttut sulisutullu piginnaaneqassaaq. Inuttut piginnaasaqarneq katsorsaanerup iluaqutaaneranut innuttaasullu naapinneqartutut misigineranut aalajangiisuusarpoq.
- e. *Pingitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsaansamut suliariumannittussarsiuussineri namminersortut aalajangersimasut pisaaneqarnerannut naalackersuinikkut qanoq akuersaartiginiarpigit, katsorsaanermilu siunissami suliariumannittussarsiuussineri namminersortunik annertunerusunik suleqateqarsinnaaneq qanoq qulakkeerniarpiuk, taamaalilluni pissutsit piviusut naapertorlugit pissaanillit inissimasunik ataasiinnarmut killilimilluunniit amerlassusilinnut katsorsaansunit suleqateqarneq kisimi ingerlanneqarunnaarsinnaaqullugu.*
- Ingerlaavartumik suliassamut neqeroortitsisoqartarmat pissaanillit inissimasoqalernaviangilaq.
  - Najugaqavissut najugaqavissunik katsorsaansaat siunertarigatsigu Naalackersuisut kissaatigaat neriuutigalugulu 2019-imi neqeroortitsineri namminersortut amerlanerusut neqerooruteqassasut. Kisianni qulaani allaatigineqartutut neqerooruteqartartut assigiingitsut killeqanngitsumik unammillertillugit suliassanik tunniussisoqartarpoq.

- Neqerooruteqartut namminneq aalajangersinnaavaat katsorsaariaatsimik neqerooruteqarnissamut suleqatigiissanerlutik.
- f. *Namminersorlutik katsorsaasartut atorneqarsinnaappata kiisalu pitsaassutsikkut akitigullu tunngaviatigut piumasaqaatinik malinnissinnaappata pinngitsuuisinnaajunnarnermik katsorsaasarneq pillugu inatsisitigut maleruagassiornissaq teknikkikkut periarfissaqarpa?*
Ataatsimiititaliap kissaatigisaatut katsorsaasunik namminersortunik siunissami annertunerujussuarmik suleqateqartoqassappat neqerooruteqartitsisarnermi qanoq inatsisitigut qulakkeerinnittoqarsinnaanersoq siunertaavoq ataatsimiititaliap apeqquteqaataanik qulaajaanissaq.
- Neqerooruteqartartut allanit periarfissagissaarnerutinnissaat inatsisitigut qulakkeerneqarsinnaanngilaq, kisianni Naalackersuisut kissaatigaat arlalinnik neqerooruteqarsinnaaneq qulakkeerniarlugu katsorsaasut katsorsaariaatsillu assigiinngitsut atornissaat. Neqeroortitsinermi tulliuuttumi nunap immikkoortuani sumi inissisimaneq pingaartinneqassanersoq Naalackersuisut eqqarsaatigissavaat.
  - Assigiinngitsunik neqerooruteqarnissamut ullumikkut akimmiffiusut ilaat tassaavoq katsorsaasartut namminersortut maannamut neqerooruteqarsimasut katsorsaariaatsinik assigiingajalluinnartunik tamarmillu ullukkat katsorsaasarnernik neqerooruteqartarnerat.
  - Naalackersuisut neriuutigaat neqerooruteqartartut namminersortut 2019-imi katsorsaariaatsinik amerlanerusunik, katsorsaariaatsinik assigiinngitsunik sivilissusilinnik amerlanerusunillu neqerooruteqassasut.
- g. *Siunnersuummi § 5, imm. 3 peerneqarneratigut §13, imm. 3 pisariaarusinnaanera, ullumikkut aqqusaartarparput Allorfiup katsorsaanissamik neqeroorutitut itigartitsisarnera namminneq piumasaqaatinik eqquutsisisinnaallutik isumaqaramik?*
- § 5 imm. 3-mut oqaaseqaatini allassimasutut innuttaasup katsorsaariaatsimik aalajangersimasumik piumasaqarsinnaannginnissaa aalajangersakkami eqqarsaatigineqarpoq. Katsorsartinnissamut neqeroorutitut tamarmik pissarsiarineqarsinnaanissaat siunertaagaluartoq ilaannikkut tamanna ajornartarpoq.
  - § 13-imi peqqissutsikkut sullissinermi qanissuseq annikinnerpaamillu akuliunnertalimmik neqerooruteqarnissamut piumasaqaatit assingi allatorneqarput. Aalajangersakkami siunertarineqarpoq innuttaasup pitsaanerpaamik annikinnerpaamillu akuliutsitsisumik katsorsartinnissamik neqeroorfiginissaa. Aalajangersakkami katsorsaariaaseq aalajangersimasoq salliuinneqanngilaq. Innuttaasup pisariaqartitai apeqqutaasasapput.
  - § 5, imm. 3-mik peersineq katsorsaariaatsinik, innuttaasumut neqeroorutigineqartussanik, toqqaasarnernut sunniuteqarnaviannngilaq.

h. Katsorsaasut namminersortut atornerqartarnerat ima annertutigisoq siunissami Allorfiup suliassaminik ingerlatitseqqinnissaminut namminneq katsorsaaneermik ingerlatsinngikkaluarni qanoq iliorlutik Naalackersuisut ataatsimiititaliamut qulakkeersinnaavaat tamanna aallaqqaataaniit siunertaasimagaluarmat.

- Allorfiup suliassanik katsorsaasunut namminersortunut taamaallaat ingerlatsiteqqiisarnissaa paatsoorneruvoq. Siunissami atornerluisunik katsorsaasarnissamut pilersaarummi 2015-imeersumi allassimavoq Allorfiup ataani kommunini tamani katsorsaavinnik pilersitsisoqassasoq. Katsorsaaviit taakku katsorsaarnissamut neqeroorutit assigiinngisitaarnerunissaannut iluaqutaasussapput.
- Najukkami katsorsaaneermi ukiumut innuttaasut 264-it katsorsarneqarsinnaapput Nuummilu innuttaasut 200-t pallillugit katsorsarneqarsinnaallutik.
- 2016-imi Allorfiup pilersinneqarneranit sioqqullugu ullumikkumut sanilliullugu Allorfiup katsorsaasartut namminersortut aqputigalugit katsorsaaneerit amerlanerit neqeroorutigisarpai.
- Innuttaasut amerlanerusut najukkami katsorsartinnissaannut killeqartitsisoq tassaangilaq katsorsaarnissami inissaqartitsinnginneq, kisianni innuttaasut kommunimi sullissisuminnit innersuunneqartannginnerat.

i. Kommunit suleqatiginnikkumallutik qinnuteqaataat aammalu Allorfik avaqqullugu innuttaasunut atornerluinernut katsorsaasut namminersortut suleqatiginissaanut kissaateqarnermut Naalackersuisut itigartitsisarnerat sunik tunngaveqarpa?

- Kommunit qinnuteqaataasa itigartinneqarsimanagerat pillugu Naalackersuisut ilisimasaqanngillat.
- Kommunit namminneq aalajangertarpaat sumi najukkami katsorsaasoqassanersoq, Allorfillu allappoq kommunit kissaataat sapinngisaminnik eqqortinniartarlugit.
- Allorfiup katsorsaasui avaqqullugit aaqqiissutitut assersuutit: Maniitsumi kissaatigineqarpoq akuerineqarlunilu meeqqat inuusuttullu immikkut katsorsarneqassasut aamma inuusuttut atuarfiat sullissisullu suleqatiginerat ukkatarineqassasoq. Qaanaaq ukioq manna immikkut ataatsimik katsorsaaqqittoqarnissaanik neqeroorfigineqarpoq.

j. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa nunatta karsiata ukiumut 2018-mut naatsorsuutaanni, missingersuutitut sunnuteqanngitsunik 3,4 mio.kr.-nininik kontu-nut allanut nuussisoqarsimasoq, peqqinnissaqarfik aningaasanik amigaate-qarsimammat. Qanoq iliorluni Naaackersuisut qulakkeersinnaavaat, aningaasat pinngitsuuisinnaajunnaartunut katsorsaarnissamut atugassat siunertamut atornerqassanersut?

- Iliuusissatut pilersaarut atorlugu "Meeqqat inuusuttullu aanngajaarniutinik pinnguaatinillu ajornartorsiuteqartut – ataqatigiinnerusumik suliniuteqarnissa-

mut siunnersuut" naatsorsuutigineqarpoq susassaqarfimmi ukiumoortumik aningaasaliissutigineqartartut atorineqassasut.

- Susassaqarfimmi suliniuteqarneq inuunermi kingusinnerusukkut atornerlunermik ajornartorsiuteqalernissamik pitsaaliuinermit tunngatillugu pingaaruteqarpoq. Taamaattumik susassaqarfimmut aningaasaliissutit attatiinnarnissaat pingaaruteqarpoq.

2. Inatsisissatut siunnersuummi qulakkeerneqarnerluni Kontunut allanut 2018-imut aappassaaneerinninnissamut isumaliutsitsissummi ilanngus-satut anguniakkat eqqutsinneqarnissaat, matumani ilanngullugu pinngitsuuisinnaajunnartunik katsorsaanermi namminersortunik atuiner-put qaffasaanissaq?

- Aangajaarniutunik atornerluisunik katsorsaanermik suliassap neqeroorti-tsissutigineqarneratigut katsorsaasut namminersortut atorluarneqartarnerat qulakkeerneqassaaq. Pilersaarutigineqarpoq neqeroortitsinermi najukkami ingerlatsisarnissaq piunasaqaatigineqassasoq. Taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu katsorsartinnissamut neqeroorut pitsaanerpaq qulakkeerneqassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Martha Abelsen